

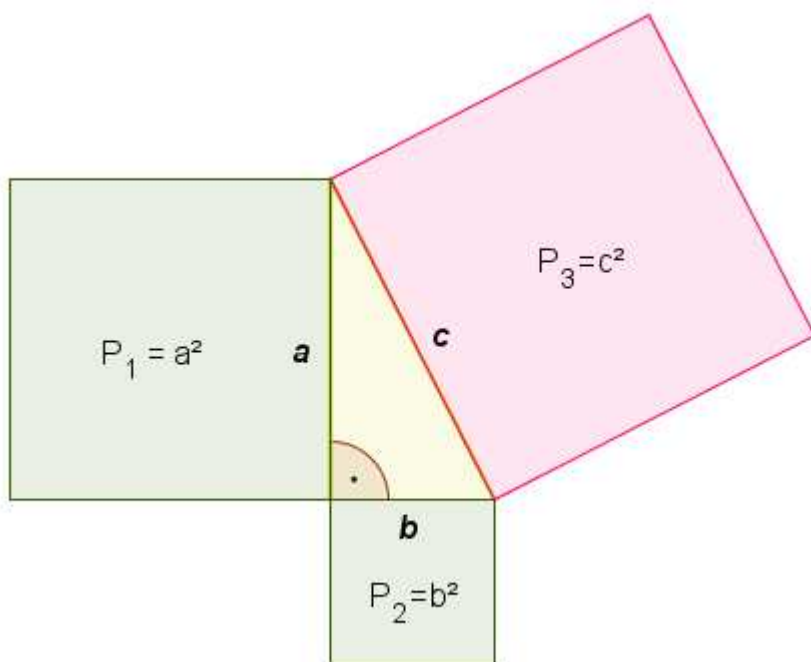
Pythagorova věta

Pythagorova věta zní: **Součet obsahů čtverců nad odvěsnami pravoúhlého trojúhelníku je roven obsahu čtverce nad jeho přeponou.**

Je pojmenována po svém objeviteli, Pythagorovi ze Samu. Pythagoras byl řecký matematik a filosof, který žil v 6. století před naším letopočtem.

Pokud jste ze znění Pythagorovy věty přesně nepochopili, oč kráčí, nelekejte se, vše je dále podrobně vysvětleno.

Odvěsny jsou na obrázku strany **a** a **b**, které svírají pravý úhel. Strana **c** je přepona (je naproti pravému úhlu). Platí, že P_1 (obsah čtverce nad odvěsnou a) + P_2 (obsah čtverce nad odvěsnou b) = P_3 (obsah čtverce nad přeponou c).

$$P_1 + P_2 = P_3$$

Pokud tuto rovnost zapíšu pomocí stran, dostanu Pythagorovu větu ve známém tvaru:

$$a^2 + b^2 = c^2$$

Pozn.: Ne vždy však musí být strana c přeponou, tudíž uvedený tvar Pythagorovy věty není jediný správný. Podívejte se na druhý příklad na následující stránce.

Několik příkladů na procvičení

Máme trojúhelník ABC. Délka odvěsny a je 3, délka odvěsny b je 4, vypočítejte délku přepony.

ABC; $a = 3$, $b = 4$, $c = ?$

Podle Pythagorovy věty platí: $a^2 + b^2 = c^2$

Po dosazení dostaneme: $3^2 + 4^2 = c^2$

$$c^2 = 25$$

$$c = \sqrt{25} = 5$$

Skutečně platí $3^2 + 4^2 = 5^2$.

Délka přepony je 5 (nějakých jednotek).

Tomuto trojúhelníku se někdy říká trojúhelník 3, 4, 5 a je to jeden z tzv. *Pythagorejských trojúhelníků*, což jsou pravoúhlé trojúhelníky, jejichž délky stran jsou vyjádřeny celými přirozenými čísly. Největší z trojice čísel vyjadřuje délku přepony. Z dalších *Pythagorejských trojúhelníků* třeba trojúhelník 6, 8, 10 nebo 5, 12, 13. Můžete si ověřit, zda to skutečně platí.

Máme trojúhelník ABC; $a = 10$, $b = 6$, $c = ?$ Strany b a c svírají pravý úhel.

U tohoto příkladu je třeba si uvědomit, že strana c není tentokrát přeponou, ale odvěsnou, jelikož svírá se stranou b pravý úhel. Přepona je pak strana a – je naproti pravému úhlu.

Platí tedy: $b^2 + c^2 = a^2$

Po dosazení: $6^2 + c^2 = 10^2$

$$c^2 = 10^2 - 6^2 = 100 - 36 = 64$$

$$c^2 = 64$$

$$c = \sqrt{64}$$

$$c = 8$$

Délka odvěsny c je 8 (nějakých jednotek).